

Luther és mi

Róma 1,16-17.

Bevezetés

1999-ben egy amerikai tévéhálózat közzé tette annak a **száz embernek a listáját**, akik jó vagy rossz értelemben, de a legnagyobb hatást gyakorolták az előző évezredben világunkra. Ezt listát a világ minden tájáról származó 360 újságíró, tudós, teológus, történész és tudós állított össze. Ebben a felsorolásban a könyvnyomtatás feltalálója: *Gutenberg* és a híres fizikus *Isaac Newton* után harmadikként egy ismert nevet olvashatunk: **Luther Márton**. Luther olyan történelmi hírességeket utasított maga mögé, mint Darwin, Shakespeare, Kolumbusz, Marx és Einstein.¹

Mi tette ilyen fontossá ezt az egyébként egyszerű német ágoston-rendi szerzetest? Az, amit egy nappal 1517 mindenszentekje előtt, október 31-én tett, amikor korának *Facebook Messengerét* használva, a wittenbergi vártemplom kapujára kiszegte 95 pontból álló vitaindítónak szánt tételeit. Luther a város egyetemének bölcséleti és teológiai professzora volt, és tetteivel az volt a célja, hogy párbeszédre hívja tanult kollégáit korának egyházi rendelkezéseivel kapcsolatban. Számított arra, hogy kollégái nem fogják örömmel fogadni állításait, de arról fogalma sem volt, ami ezután következett! Mert tetteivel meggyújtott egy szikrát, ami azután lángba borította egész Európát és az egész világot. Luther merész tetteivel elindította a protestáns reformációt.

Méltán fogalmazta így vele kapcsolatban valaki: *»Megváltoztatta a világot, bár nem ez volt a szándéka. Azt hitte, teológiai vitát kezdeményez, de ehelyett forradalmat indított el.«²*

1. Az a bizonyos 62. cikkely...

Bár érdekes lenne, de nincs időnk arra, hogy áttekintsük Luther mind a 95 tételét. De egyet mégis szeretnék kiemelni közülük! A 62. cikkelyt, ami így szól: *»Az egyház kincse valójában Isten dicsőségének és kegyelmének szent evangéliuma. De ezt méltán igen gyűlölik, mert elsőből utolsókká tesz.«³* 1517 óta sok minden megváltozott a világban és az egyházban is. Talán Luther néhány tétele felett is elmúlt már az idő. De ezt a tételt minden keresztény felekezetben, a világ minden szöszékén hirdetni kellene, mert ma is éppen úgy igaz, mint 503 éve! Mert ma sincsen ez másként, mint Luther korában, hogy Krisztus egyházának kincse ma sem épületekben, katedrálisokban vagy a földi hatalom egyéb jeleiben áll, mert **a keresztény egyház igazi kincse ma is egyedül Jézus Krisztus evangéliuma!** Bármilyen fájdalmas is elfogadnunk ma is, de minden más másodlagos.

Ma is ez a protestáns reformáció legnagyobb üzenete, Luther is ezzel érvelt, hogy Jézus Krisztus evangéliumának mindig az egyház szívének középpontjában kell lennie és minden, ami elfedi ezt az evangéliumot, helytelen, és azon változtatni vagy azt eltávolítani kell.

¹ <https://wmich.edu/mus-gened/mus150/biography100.html>

² Ray Pritchard: Martin Luther's Highway to Heaven

³ <http://lexikon.katolikus.hu/L/Luther%2095%20t%C3%A9tele.html>

2. Miről is szól Jézus Krisztus evangéliuma?

Jézus Krisztus szolgálata kezdetén így hirdette meg evangéliumát: »Eljött az idő, Isten Királysága megérkezett! Változtassátok meg a gondolkodásotokat, az életeteket, és higgyetek az evangéliumban!« Mk 1,15.

Jézus evangéliumában két dolgot jelentett ki: (1) Azzal, hogy ő erre a világra érkezett, *benne Isten királyi uralma lépett be a mi világunkba*. Valami, ami addig rejtve volt, íme, most már kézzel fogható, benne megtestesült, leleplezte magát, itt van! (2) Emellett az evangélium mellett az ember nem mehet el közömbösen, mert *Jézus kijelentése megszólít, válaszra és lépésre kényszerít!* Leveszi az embert a magas lóról, és felszólítja: semmi sem maradhat a régiben, változnod kell, barátom! Változtatnod kell a gondolkodásodon és az életeden, de ehhez a változáshoz hinned kell Jézus evangéliumában!

Mondhatok nemet? Szabad vagyok elutasítani az evangéliumot? – kérdezed. Hogyne! Szabad vagy mindenre! De nem minden, amire szabad vagy, válik a javadra. Szabad vagy arra, hogy addig igyál, amíg alkoholmérgezésben meg nem halsz. Szabad vagy elhagyni a feleségedet és a gyermekeidet, de nincsen biztosíték arra, hogy a másik kapcsolatban boldogabb leszel. Szabad vagy akármire, de ne feledd: nem minden épít, amire szabad vagy!

3. A lelki békét keresve

De térjünk vissza Lutherhez! Egy hatalmas vihar és egy villám hatására, 1505-ben 21 évesen csatlakozott egy szerzetesi közösséghez. Békességre vágyott, megnyugvásra, szabadulásra félelmeiből és bűneiből. Kezdetől fogva pontosan követte rendje reguláit, és minden vallási előírást a legszigorúbban igyekezett betartani. De hiába vált a „szerzetesek szerzetesévé”, lelke békéjét mégsem találta meg.

A mai ember nagyon hasonlít Lutherre, legalábbis abban, hogy **hozzá hasonlóan milliók keresik ma is lelkük békéjét**. De míg Luther ehhez korának egyetlen útját választhatta, egy szerzetesrend elzárt világát, addig a mai ember ezernyi lehetőség közül választhat és döntheti el hogyan próbálja elérni ugyanazt: a kitörést egy aljas, képmutató és hazug világból, elrontott életéből, valamiféle megváltást, feloldozást és szabadulás keresve és találva magának.

Luther is más minőségű életet keresett, és erősen hitte, hogy ha másként él, ha másként cselekszik, mint korának emberei, akkor saját erejéből elérheti ezt a vágyott békességet. Éppen úgy, ahogyan a mai ember is ezért kezd el jógázni, fordul a különböző vallások felé és jobbítgatja meg életét azok egyes elemeivel, változtat étrendet, a vallásosság igénye nélkül jár el zarándoklatokra – járja például az El Camino-t, veti bele magát ezoterikus élményekbe és gyakorolja azokat, vagy egyszerűen csak kiruccan hétvégre wellnessezni. De mindez is csak saját erőből való keresése ugyanannak a vágyott megbékélésnek, ami után Luther erőlködött. De ahogyan ő sem, a ma embere sem találja meg az igazi békességet semmiben, mert nem jó helyen keresi azt, és nem jól akarja azt megtalálni.

4. A fordulópont

Luther életében a meddő keresésben a fordulópontot az jelentette, amikor elkezdett mélyebben foglalkozni a Bibliával. Ez pedig akkor történt, amikor tanítani kezdett. A Zsoltárok könyvével kezdte, majd eljutott Pál Rómaiakhoz írott levelének elejéig, ahol ezt olvasta: »Mert nem szégyellem senki előtt az örömhírt, hiszen Istennek hatalma az, amellyel

üdvösségre juttatja mindazokat, akik hisznek benne, elsőként a zsidóknak, azután a többi népnek is. Az örömhír mutatja meg, hogyan teszi Isten a maga számára elfogadhatóvá az embert. Ez pedig kezdettől mindvégig az Istenben való hit által történik. Ahogyan az Írás mondja: „Akit a hite alapján Isten elfogad, az örökké élni fog.» ^{Róm 1,16-17.}

Ezeknek a bibliai verseknek egyháztörténeti jelentőségük van! Luther Márton, az ágoston rendi szerzetes, sokáig tépelődött e versek felett, értelmüket keresve, mígnem megértette azokat. Ezt írta erről a pillanatról: »*Ekkor úgy éreztem, mintha teljesen újjászülettem volna s mintha tárt kapukon át magába az Édenkertbe léptem volna be. Erre előttem az egész Szentírás más értelmet nyert.*«⁴ Ezek a versek lettek életének legkedvesebb igéi, amelyek olyan változást indítottak el benne, ami rajta keresztül az egész világra hatással lettek.

De mit is értett meg Luther? (1) Az ember saját erejéből nem találhatja meg az igazi békeséget, mert nem képes megváltani önmagát. **(2)** Az igazi békessége az, amikor az ember Istennel békél meg, akkor amikor hit által elfogadja azt a megváltást, amit Isten készített el egyetlen Fiában, Jézus krisztusban!

5. Ma sincsen másként!

A világ erőszakosan azt sulykolja mindenkinek: »*Tedd meg ezt, meg ezt, és megtalálsz azt, amire annyira vágysz! Csak nagyon akarnod kell! Csak gondolkodj pozitívan! Kövesd a szíved vágyait! Higyj erősen magadban, és sikeres leszel!*« **Isten** pedig csak ennyit mond szelíd szeretettel: »*Higyj Jézus Krisztusban, és enged, hogy megajándékozzalak mindazzal, amire igazán szükséged van a boldog élethez!*«

Mert hidd el: keresheted bármiben és bárhol lelked békéjét, semmiben sem fogod megtalálni csak Krisztusban! Nem kell ezt elhinned nekem, kergetheted még évekig az újabb és újabb délibábokat, amit a világ felkínál neked! A végén aztán összetörsz, csalódsz, kiábrándultan józanodsz ki sok hangzatos ígéretből, felháborodottan követeled vissza az elvesztett éveid és az ablakon kiszórt pénzedet, mígnem ugyanoda jutsz, ahová Luther is eljutott: **nincsen senki másban megváltás csak Jézus Krisztusban!**

⁴ <https://www.garainyh.hu/garainyh/5/5-6.html>